NN 88/2021 (6.8.2021.), Pravilnik o mjerama za poticanje korištenja biogoriva u prijevozu

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I ODRŽIVOG RAZVOJA

1624

Na temelju članka 14.a Zakona o biogorivima za prijevoz (»Narodne novine«, br. 65/09, 145/10, 26/11, 144/12, 14/14, 94/18 i 52/21) te članka 38. stavka 3. Zakona o sustavu državne uprave (»Narodne novine«, broj 66/19), uz prethodnu suglasnost ministra vanjskih i europskih poslova, ministar gospodarstva i održivog razvoja donosi

PRAVILNIK

O MJERAMA ZA POTICANJE KORIŠTENJA BIOGORIVA U PRIJEVOZU

I. OPĆE ODREDBE

Predmet

Članak 1.

U ovome se Pravilniku propisuju mjere za poticanje korištenja biogoriva odnosno obnovljivih izvora energije u prijevozu i način njihova provođenja što obuhvaća:

– način izrade integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana,

– način izrade programa županije i velikog grada,

– način izrade programa i plana obveznika stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu,

– način vođenja registra obveznika stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu,

– način vođenja evidencija o stavljanju na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu,

– način izrade izvješća obveznika stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu,

– način vođenja registra korisnika goriva u javnom prijevozu i javnog sektora,

– način vođenja evidencija korisnika goriva u javnom prijevozu i javnog sektora o broju i vrsti unajmljenih ili novokupljenih vozila koji koriste energiju za prijevoz iz obnovljivih izvora,

– način izrade izvješća korisnika goriva u javnom prijevozu i javnog sektora o korištenju obnovljive energije u prijevozu,

– metodologiju za izračun nacionalnog cilja za biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu,

– metodologiju za izračun obveze stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu i njezinog ispunjenja,

– dodatna pravila za izračun i utvrđivanje ispunjenja nacionalnog cilja i udjela obveznika

Članak 2.

Ovim pravilnikom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima se Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (Tekst značajan za EGP) (SL L 328, 21. 12. 2018.).

Definicija pojmova

Članak 3.

Pojmovi koji se koriste u ovome Pravilniku imaju značenja utvrđena Zakonom o biogorivima za prijevoz i supsidijarnim propisima. U ovome se Pravilniku koriste i drugi pojmovi koji imaju sljedeća značenja:

1. *elektronički dokument* je cjeloviti skup podataka koji su elektronički generirani, poslani, primljeni ili sačuvani na elektroničkom, magnetnom, optičkom ili drugom mediju u svrhu evidentiranja podataka u registru obveznika stavljanja biogoriva na tržište i/ili registru korisnika goriva u javnom prijevozu i javnom sektoru,

2. *Integrirani nacionalni energetski i klimatski plan za Republiku Hrvatsku* je plan, odnosno dokument iz članka 3. Uredbe o upravljanju energetskom unijom, a koji donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministarstva nadležnog za energetiku,

3. *korisnik goriva u javnom prijevozu* je korisnik goriva u javnom cestovnom prijevozu,u javnom obalnom linijskom prijevozu i korisnik goriva u željezničkom prijevozu

4. *korisnik goriva u javnom cestovnom prijevozu* je domaći prijevoznik koji koristi gorivo za pogon motornog vozila u obavljanju javnog i/ili posebnog linijskog prijevoza, upisan u upisnik o izdanim dozvolama za autobusne linije koji vodi upravno tijelo županije ili ministarstvo nadležno za promet, u skladu s posebnim propisima kojima se uređuje prijevoz u cestovnom prometu,

5. *korisnik goriva u javnom sektoru* je proračunski i izvanproračunski korisnik državnog proračuna, proračunski i izvanproračunski korisnik proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, trgovačko društvo i pravna osoba u kojoj Republika Hrvatska odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima odlučujući utjecaj na upravljanje, koji koristi gorivo za pogon motornog vozila u obavljanju svojih djelatnosti, upisan u registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika koji vodi ministarstvo nadležno za financije, u skladu s posebnim propisima kojima se uređuje proračun,

6. *korisnik električne energije u javnom cestovnom, obalnom linijskom i željezničkom prijevozu* je pravna i fizička osoba koja koristi električnu energiju za pogon bilo koje vrste električnih prijevoznih sredstava u javnom cestovnom, obalnom linijskom i željezničkom prijevozu,

7. *krajnji korisnik* je korisnik goriva u javnom prijevozu i korisnik goriva u javnom sektoru,

8. *ministar* je ministar nadležan za energetiku,

9. *Ministarstvo* je središnje tijelo državne uprave nadležno za energetiku,

10. *obveza povezana s energijom za prijevoz iz obnovljivih izvora* je nacionalni program poticanja korištenja energije za prijevoz iz obnovljivih izvora kojim se od proizvođača energije traži da u svoju proizvodnju uključe određeni dio energije iz obnovljivih izvora, kojim se od distributera energije traži da u svoju isporuku uključe određeni dio energije iz obnovljivih izvora ili kojim se od potrošača energije traži da u svoju potrošnju uključe određeni dio energije iz obnovljivih izvora,

11. *obveza korištenja obnovljive energije u javnom prijevozu i javnom sektoru* je obveza na temelju koje je krajnji korisnik goriva dužan osigurati da najmanje 70% vozila koja su kupljena, unajmljena ili uzeta na lizing u pojedinoj godini koristi biogorivo umiješano u dizelsko gorivo ili motorni benzin u udjelu većem od standardnog, ili biodizel u obliku čistog biogoriva, ili bioplin u obliku čistog biogoriva, ili električni pogon, ili vodik,

12. *obveznik stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu (u daljnjem tekstu: obveznik)* je distributer koji stavlja na tržište dizelsko gorivo ili motorni benzin za pogon motornih vozila koji se, po posebnom zakonu kojim se uređuju trošarine, smatra trošarinskim obveznikom, osim AZU-a,

13. *registar korisnika goriva u javnom prijevozu i javnom sektoru* je jedinstvena evidencija podataka vođena na elektroničkom računalu i u pisanom obliku o korisnicima goriva u javnom prijevozu i javnom sektoru te njihovim planovima i ostvarenjima u ispunjenju obveze najma ili kupnje motornih vozila koji mogu koristiti energiju iz obnovljivih izvora,

14. *registar obveznika stavljanja na tržište obnovljive energije u prijevozu* je jedinstvena evidencija podataka vođena na elektroničkom računalu i u pisanom obliku o nositeljima obveze stavljanja na tržište obnovljive energije u prijevozu i njihovim planovima te ostvarenjima u ispunjenju obveze stavljanja na tržište obnovljive energije u prijevozu,

15. *Uredba o kakvoći biogoriva* je Uredba o kakvoći biogoriva Vlade Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 141/05, 33/11),

16. *Zakon* je Zakon o biogorivima za prijevoz (»Narodne novine«, broj 65/09, 145/10, 26/11, 144/12, 14/14, 94/18 i 52/21).

II. MJERE ZA STAVLJANJE NA TRŽIŠTE OBNOVLJIVE ENERGIJE U PRIJEVOZU

1. Planiranje i utvrđivanje udjela energije iz obnovljivih izvora u prijevozu

Integrirani nacionalni energetski i klimatski plan za Republiku Hrvatsku

Članak 4.

Integrirani nacionalni energetski i klimatski plan za Republiku Hrvatsku je osnovni planski dokument energetske i klimatske politike Republike Hrvatske koji na prijedlog Ministarstva donosi Vlada Republike Hrvatske za razdoblje od deset godina, a kojim je, između ostalog, određena putanja nacionalnog cilja za obnovljivu energiju u prijevozu i putanja obveze stavljanja na tržište obnovljive energije u prijevozu za razdoblje od 2021. do 2030. godine i svako naredno desetljeće.

Nacionalni cilj za biogoriva odnosno obnovljivu energiju u prijevozu

Članak 5.

(1) Nacionalni cilj za biogoriva odnosno obnovljivu energiju u prijevozu u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: nacionalni cilj) određuje se Integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planom za Republiku Hrvatsku.

(2) Nacionalni cilj određuje se kao udio energije iz obnovljivih izvora u godišnjoj neposrednoj potrošnji energije u prijevozu, u koju se uračunava samo energija benzina, dizela, prirodnog plina, biogoriva, bioplina, obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu, goriva iz recikliranog ugljika i električna energija isporučena sektorima cestovnog i željezničkog prometa, a izražava se kao postotak u Integriranom nacionalnom energetskom i klimatskom planu, uzimajući u obzir propisane prosječne energijske vrijednosti pojedinih goriva.

(3) U ispunjenju nacionalnog cilja iz stavka 1. ovoga članka sudjeluju: obveznici, korisnici goriva u javnom sektoru i korisnici električne energije u javnom cestovnom i željezničkom prijevozu, županije i veliki gradovi kroz stavljanje na tržište obnovljive energije u prijevozu, poticanje energetske učinkovitosti u prometu i izgradnju infrastrukture za alternativna goriva.

(4) Udio obveznika stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu (u daljnjem tekstu: udio obveznika) dio je nacionalnog cilja iz stavka 1. ovoga članka, a izražava se kao postotak u Integriranom nacionalnom energetskom i klimatskom planu za svaku godinu u razdoblju od 2021. – 2030. godine.

Metodologija za izračun nacionalnog cilja za biogoriva odnosno obnovljivu energiju u prijevozu

Članak 6.

Metodologija za izračun ispunjenja nacionalnog cilja za biogoriva odnosno obnovljivu energiju u prijevozu služi za izračun ispunjenja nacionalnog cilja za biogoriva odnosno obnovljivu energiju u prijevozu i nalazi se u Prilogu I točki 1. ovoga Pravilnika.

Metodologija za izračun obveze stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu i njezinog ispunjenja

Članak 7.

Metodologija za izračun obveze stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu i njezinog ispunjenja služi obvezniku stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu za izračun godišnje obveze te izračun njezinog ispunjenja u godini koja se razmatra i nalazi se u Prilogu I točki 2. ovoga Pravilnika.

Program županije i velikog grada

Članak 8.

(1) Program poticanja proizvodnje i korištenja biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu županije i velikog grada je planski dokument koji se donosi za razdoblje od tri godine, kojim se utvrđuje politika poticanja povećanja proizvodnje i korištenja biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu na području županije i velikog grada (u daljnjem tekstu: program županije i velikog grada).

(2) Program županije i velikog grada sadrži prikaz i ocjenu stanja te potrebe tržišta u potrošnji goriva za prijevoz na području županije i velikog grada, usporedne analize, dugoročne ciljeve, mjere za poticanje povećanja proizvodnje i korištenja biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu te druge potrebne podatke.

(3) Program županije i velikog grada predlaže izvršno tijelo, a donosi predstavničko tijelo županije i velikog grada. Županija i veliki grad su dužni do 30. rujna tekuće godine dostaviti Program županije i velikog grada Ministarstvu.

Program obveznika stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu

Članak 9.

(1) Program obveznika stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu je planski dokument obveznika koji se donosi za razdoblje od tri godine (u daljnjem tekstu: program obveznika).

(2) Obveznik stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije je dužan izračunati svoju godišnju obvezu, planirati nabavu i provjeravati ispunjenje obveze na temelju metodologije propisane u Prilogu I točki.2. ovoga Pravilnika.

(3) Obveznik stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije dužan je do 31. listopada tekuće godine dostaviti Ministarstvu program obveznika, u elektroničkom ili pisanom obliku na propisanom obrascu.

(4) Obrazac programa obveznika stavljanja na tržište obnovljive energije u prijevozu nalazi se u Prilogu II točki 1. ovoga Pravilnika.

Plan obveznika stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu

Članak 10.

(1) Plan obveznika stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu je planski dokument obveznika stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu koji se donosi za razdoblje od jedne godine, a utvrđuje provedbu programa obveznika (u daljnjem tekstu: godišnji plan obveznika).

(2) Obveznik stavljanja obnovljive energije na tržište je dužan do 31. listopada tekuće godine dostaviti Ministarstvu godišnji plan obveznika. Plan se dostavlja Ministarstvu u elektroničkom i pisanom obliku na propisanom obrascu.

(3) Obrazac plana obveznika stavljanja na tržište obnovljive energije u prijevozu nalazi se u Prilogu II točki 2. ovoga Pravilnika.

Prenošenje obveze stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu

Članak 11.

(1) Obveza o stavljanju na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu može se prenijeti na treće osobe pisanim ugovorom. Ugovor mora sadržavati podatke o vrsti i količini biogoriva odnosno obnovljive energije za koja se treća osoba obvezala da će je staviti na tržište, načinu stavljanja na tržište, vremenu ispunjenja obveze i trajanju ugovora.

(2) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka obveznik stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije dostavlja Ministarstvu zajedno s obavijesti o prenošenju obveze na treću osobu u elektroničkom i pisanom obliku na propisanom obrascu.

(3) Obrazac prijave prenošenja obveze stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu nalazi se u Prilogu II točki 3. ovoga Pravilnika.

Evidencija obveznika stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu

Članak 12.

(1) Obveznik je dužan voditi evidenciju o količini i vrsti biogoriva odnosno obnovljive energije stavljene na tržište za potrebe prijevoza na način da evidencija obuhvaća sve podatke iz obrasca propisanog za plan obveznika. Ukoliko je obveza prenesena na treću osobu, evidenciju o količini i vrsti biogoriva odnosno obnovljive energije stavljene na tržište za potrebe prijevoza za obveznika vodi treća osoba.

(2) Obveznici unose izravno u bazu podataka Europske unije informacije potrebne za provjeru usklađenosti s ispunjenjem udjela obveznika prema ovom Pravilniku.

Monitoring količine biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu

Članak 13.

(1) Monitoring je postupak utvrđivanja količine biogoriva odnosno obnovljive energije stavljene na tržište ili na korištenje koji uključuje neposrednu provjeru tehnoloških postupaka dodavanja biogoriva naftnom gorivu, provjeravanje isprava o sukladnosti na osnovi kojih proizvođači goriva jamče za količinu biogoriva u dizelskom gorivu ili motornom benzinu i utvrđivanje količine biogoriva u pojedinim pošiljkama goriva odnosno provjeravanje dokumentacije koja prati pošiljku goriva po postupku utvrđenom u programu monitoringa količine biogoriva. Monitoring također obuhvaća postupak utvrđivanja količine električne energije i vodika proizvedenih iz obnovljivih izvora i stavljenih na tržište za potrebe prijevoza.

(2) Obveznik stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu dužan je osigurati provođenje monitoringa količine biogoriva odnosno obnovljive energije po programu koji je potvrdilo Ministarstvo. Program monitoringa za sljedeću godinu obveznik dostavlja Ministarstvu do 31. listopada tekuće godine, osim u slučaju ako nema promjena u odnosu na ranije potvrđeni program.

(3) Program monitoringa količine biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu sadrži utvrđen opseg i način stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije za potrebe prijevoza, uz poštivanje propisanih zahtjeva za kakvoću goriva, a naročito podatke o:

1. vrsti biogoriva,
2. načinu umješavanja biogoriva u dizelsko gorivo ili motorni benzin,
3. mjestu umješavanja biogoriva s dizelskim gorivom ili motornim benzinom,
4. izdavanju potvrde (certifikata) o sukladnosti,
5. načinu provjere vjerodostojnosti podataka iz točke 1. do točke 4. ovoga stavka,
6. provjeravanju količine biogoriva u pojedinim pošiljkama goriva,
7. načinu i mjestu isporuke biogoriva krajnjem korisniku,

8. druge podatke iz godišnjeg plana obveznika

9. količini i podrijetlu električne energije iz obnovljivih izvora za potrebe prijevoza koje obveznik planira staviti na tržište putem javno dostupne punionice u svojem vlasništvu,

10. količini i podrijetlu vodika uz potvrdu (certifikat) o podrijetlu

(4) Program monitoringa količine biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu smije provoditi samo osoba ovlaštena za provedbu monitoringa količine biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu (u daljnjem tekstu: ovlaštena osoba za provedbu monitoringa količine biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu).

(5) Ovlaštena osoba iz stavka 4. ovoga članka izrađuje izvješće o provedbi monitoringa količine biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu stavljene na tržište za prethodnu godinu.

(6) Obrazac izvješća o provedbi monitoringa količine biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu nalazi se u Prilogu II točki 4. ovoga Pravilnika.

Dokazivanje održivosti biogoriva stavljenih na tržište

Članak 14.

Obveznik stavljanja biogoriva odnosno obnovljive energije na tržište dužan je dokazati da biogoriva koja je stavio na tržište ispunjavaju zahtjev održivosti u skladu s Pravilnikom o načinu i uvjetima primjene zahtjeva održivosti u proizvodnji i korištenju biogoriva.

Izvješće obveznika stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu

Članak 15.

(1) Obveznik stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu izrađuje Izvješće o provedbi godišnjeg plana obveznika (u daljnjem tekstu: Izvješće obveznika) koje sadrži podatke i analizu ispunjenja udjela obveznika u prethodnoj godini i buduće mjere. Ukoliko je obveznik stavio na tržište manju količinu biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu u odnosu na količinu za koju je obvezan, dužan je u Izvješću obveznika naznačiti tu nedostajuću količinu i za nju platiti posebnu naknadu za okoliš sukladno Zakonu.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka, obveznik podnosi Ministarstvu zajedno s propisanom dokumentacijom u prilogu do 28. veljače tekuće godine za prethodnu godinu. Obveznik dostavlja izvješće Ministarstvu u elektroničkom i pisanom obliku na propisanom obrascu.

(3) U prilogu izvješća iz stavka 1. ovoga članka, obveznik dostavlja:

1. propisane dokaze o ispunjenju zahtjeva održivosti za biogoriva koja je stavio na tržište za prethodnu godinu, u skladu s ovim pravilnikom i posebnim propisima o zaštiti okoliša,

2. izvješće o provedbi monitoringa količine biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu za prethodnu godinu koje je izradila ovlaštena osoba, u skladu s ovim pravilnikom, pravilnikom o načinu i uvjetima primjene zahtjeva održivosti i posebnim propisima o kakvoći goriva i biogoriva,

3. mjesečno izvješće o stanju zaliha, primljenih, proizvedenih, otpremljenim i uvezenim količinama te obračunatoj trošarini na energente (obrazac MI-EN) za svaki mjesec prethodne godine koje je predano nadležnoj carinarnici, u skladu s posebnim propisima o trošarinama.

(4) Osim dokumentacije propisane ovim pravilnikom, Ministarstvo je ovlašteno, u svrhu provjere podataka iz izvješća obveznika, zahtijevati od obveznika i drugu poslovnu dokumentaciju koja dokazuje ispunjenje obveze stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu.

(5) Ukoliko je obveza stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu prenesena na treću osobu, obveznik je dužan je u izvješću iz stavka 1. ovoga članka naznačiti količinu koju je treća osoba stavila na tržište u ispunjenju ugovornih obveza prema obvezniku.

(6) Obrazac izvješća obveznika stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu nalazi se u Prilogu II. točki 5. ovoga Pravilnika.

Utvrđivanje ispunjenja obveze stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu

Članak 16.

(1) Obveznik stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu dužan je osigurati da ukupna količina biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu koju stavlja na tržište u jednoj kalendarskoj godini sadrži minimalni udjel biogoriva odnosno obnovljive energije koji odgovara udjelu obveznika stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu utvrđenim Integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planom za Republiku Hrvatsku.